

Łódzkie Koło Partia Zieloni
Konstantynowskie Koło Partia Zieloni
lodz@partiazieloni.pl
konstantynow.lodzki@partiazieloni.pl

Łódzkie Koło Partii Zieloni
Ul. Piękna 1b/22
00-539 Warszawa

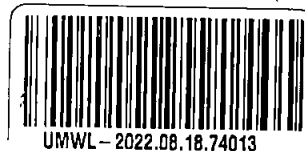
URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (16)
BIURO PODAWCZE

Data wpływu: 18 -08- 2022

Godzina wpływu: 8-13

Ilość załączników:

Podpis przyjmującego:

Marszałek Województwa Łódzkiego
Grzegorz Schreiber
al. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź

Art 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.*
- 2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.*
- 3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.*
- 4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska*

PETYCJA

Na podstawie art. 2 i 4 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 870 ze zm.) oraz art. 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wnosimy o ustanowienie obszaru chronionego krajobrazu dla rzeki Ner na całej długości korytarza ekologicznego, od źródła rzeki do ujścia do Warty wraz z przylegającymi terenami zielonymi w jej dolinie.

UZASADNIENIE

Ostatnie wydarzenia związane z katastrofą ekologiczną w Odrze zbulwersowały opinię publiczną uświadamiając nam wszystkim jak szybko i bezpowrotnie możemy zniszczyć cały ekosystem rzeczny. Naprawa tego stanu rzeczy może zająć dziesiątki lat a wolą społeczną jest by chronić to co jeszcze można. Dóniesienia prasowe na temat tysięcy martwych ryb w rzece Ner z dnia 13.08.2022 niepokoją obywateli i nie dają powodów do optymizmu i pewności, iż działania organów państwowych skutecznie tę rzekę ochronią. A Ner należy chronić na całej długości korytarza od źródła do ujścia do Warty, jest to bowiem jeden spójny ekosystem, który wraz z doliną tworzy całość - siedlisko i korytarz ekologiczny dla wielu gatunków zwierząt.

Rzeka Ner jest najpiękniejszą i najdłuższą rzeką w województwie łódzkim, a malownicze zakola i zadrzewienia wokół rzeki są jednym z cenniejszych krajobrazowo walorów ziemi łódzkiej.

W uzasadnieniu przedstawiamy następujące czynniki, które należy wziąć pod uwagę.

I. Czynniki środowiskowe

Teren doliny Neru jest pokryty różnorodną formą roślinności leśnej i łąkowej, będącej naturalnym siedliskiem oraz terenem zachowawczym i lęgowym wielu gatunków zwierząt. Jest to obszar niezwykle przyjazny dla gatunków migrujących, w tym żurawi, bocianów, czapli itp. Na przykład w Konstantynowie Łódzkim żurawie, które do tej pory odlatywały na zimę, zamieszkały na stałe w dolinie rzeki i doczekały się potomstwa. To oznacza, że dobrze się tam czują i nie chcą już migrować.

W dolinie rzeki występują naturalnie porośłe, nie zasiane ręką człowieka drzewa i krzewy okalające Ner stanowiące siedliska dla wielu gatunków zwierząt kopytnych, takich jak dziki i sarny, którym niestety tereny bytowe skurczyły się, m.in. wskutek ekspansywnej urbanizacji. Należy podkreślić, co często jest ignorowane, iż dolina Neru jest ostoją o randze europejskiej. Rangę europejską nadano jej w oparciu m.in. o gniazdujące na tym obszarze zagrożone gatunki: kropiatka, derkacz, podróżniczek. Poza tymi rzadkimi ptakami występuje tu wiele innych równie ciekawych: bąk bączek, bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, zielonka, wspomniany już żuraw, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, kulik wielki oraz ptaki siewkowate: rycyki, krwawodzioby i czajki. Jest to teren lęgowy i zachowawczy dla gatunków ptaków wpisanych do Czerwonej Księgi Ptaków wydanej przez Towarzystwo Przyrodników Ziemi Łódzkiej, Łódź 2016, przy pomocy finansowej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Zawiera ona następujące gatunki:

- 1 muchołówka mała - *Ficedula parva*
- 2 Czapla siwa - *Ardea cinerea*
- 3 Cyraneczka - *Anas crecca*
- 4 Cyranka - *Anas querquedula*
- 5 Wodniczka - *Acrocephalus paludicola*
- 6 Pliszka cytrynowa - *Motacilla citreola*
- 7 Dzierzba czarnoczelna - *Lanius minor*
- 8 Dzięcioł średni - *Dendrocopos medius*
- 9 Dzięcioł białoszyi - *Dendrocopos syriacus*
- 10 Zimorodek - *Alcedo atthis*

Podczas przelotu wiosennego zatrzymują się w dolinie stada migrujących ptaków, w tym gęsi zbożowe, gęsi białoczelne, świstuny, krzyżówki, łyski, a także wiele innych kaczek i perkozów. Wiosną spotyka się też tokowiska batalionów. Fakt, iż zwierzęta wybierają ten właśnie teren na teren lęgowy, świadczy, o tym, że jeszcze nie został on zmieniony wskutek ingerencji człowieka i wolą społeczną jest, aby tak pozostało.

Kolejnym czynnikiem przemawiającym za zachowaniem naturalnych walorów przyrodniczych przedmiotowego terenu i jego ochroną przed działaniami inwestycyjnymi jest fakt, iż w ciągu ostatnich dziesięcioleci obserwuje się szereg niekorzystnych zmian klimatu Polski. Od końca XIX wieku notuje się systematyczny wzrost temperatury powietrza, który szczególnie wyraźnie zaznacza się od 1989 r.

W latach 1951-1981 na terenie Polski susze wystąpiły 6 razy, z kolei w latach 1982-2011 - 18 razy. Powszechnie wiadomo, że jedną z przyczyn jest wylesianie terenów oraz betonowanie przestrzeni miejskiej. Centralna Polska jest jednym z najbardziej zagrożonych suszą obszarów naszego kraju z niskim stopniem retencjonowania wód powierzchniowych i postępującym pustynnieniem. Teren naszego województwa charakteryzuje się niską lesistością (około 20%, co wyraźnie odbiega od średniej krajowej, 29%) i stosunkowo wysokim udziałem powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji w skutek presji urbanizacyjnej i przemysłowej. Skutkuje to wymieraniem gatunków, w tym chronionych, oraz migracją zwierząt typowo leśnych na tereny miejskie. W interesie władz województwa jest zatem zachować te tereny i otoczyć je ochroną, by dzikie zwierzęta miały gdzie bytować. Tereny zielone to również lepsza jakość powietrza, która jak wiemy jest w Łódzkiem bardzo niska - pod względem emisji dwutlenku siarki województwo łódzkie zajmuje niechlubnie drugie miejsce w Polsce, a trzecie pod względem emisji dwutlenku węgla. Tereny zielone i leśne są więc koniecznością, stanowiącą swego rodzaju przestrzeń napowietrzającą miasto, są częścią korytarzy ekologicznych oraz znacznie podnoszą walory ziemi łódzkiej jako przyjaznej środowisku i ludziom. Należy również podkreślić, iż dolina Neru (jak i również Bzury) jest uzupełniającym korytarzem ekologicznym dla korytarzy ekologicznych o znaczeniu paneuropejskim.

11. Czynniki społeczne

Ochrona terenu doliny rzeki Ner ma charakter również społeczny, stanowiąc niekwestionowaną wartość dla społeczności lokalnej. Uwagę należy zwrócić na fakt, że biologiczna różnorodność fauny i flory terenów objętych korytem rzeki Ner na całej jej długości, stanowi chociażby unikalną wartość dydaktyczną, zarówno dla osób dorosłych i dzieci, jak i ma wartość wychowawczą dla przyszłych pokoleń. Przyrodnicza wartość tych terenów tworzył się na przestrzeni dziesięcioleci i jeśli zostanie zniszczona przez zaniedbania samorządów, jej odbudowa, o ile możliwa, będzie trwała dziesięciolecia. Co więcej, nie można zapominać o wyjątkowej wartości historycznej doliny będącej częścią tożsamości lokalnych mieszkańców i mieszanek.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że tereny naturalne i zielone mają dobroczynny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne ludzi. Teren doliny Neru ma zatem również bardzo istotną funkcję regulującą i regeneracyjną ogólnopojętego zdrowia. Konieczność ochrony terenu doliny Neru jako najdłuższej rzeki w województwie łódzkim stanowi obowiązek samorządu celem zabezpieczenia przestrzeni środowiska naturalnego, niezbędnego dla dobrostanu psychicznego i fizycznego mieszkańców Łodzi, jak również mieszkańców okolicznych miejscowości i wsi. Dostępność terenów naturalnych do odpoczynku i regeneracji psychicznej i fizycznej jest kluczowym do zachowania zdrowia lokalnej społeczności, w przeważającej większości zamieszkałej miasta oraz tereny rolniczo-przemysłowe. Dostępność terenu jest tym bardziej istotna w dobie coraz silniej odczuwalnej katastrofy klimatycznej. W perspektywie niepodważalnego już pustynnienia województwa łódzkiego ochrona doliny Neru wydaje się być tym bardziej niezbędna. Obecność terenów zielonych, zachowanie ekosystemu rzeki Ner za niespełna kilka następnych lat będzie nie do przecenienia nie tylko dla okolicznej ludności. Ochrona terenów zielonych stanowi jeden z najskuteczniejszych sposobów przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatycznych na społeczeństwo. Stanowi równie doraźną ale i trwałą ochronę przed anomaliami wysokich temperatur, skutkujących w upały i susze, wyjątkowo groźne dla optymalnego rozwoju społecznego.

Do obowiązków samorządów wybranych w powszechnych wyborach należy działać na rzecz społeczeństwa, które je wybrało. Zdecydowanie na korzyść w tym momencie działać będzie wysłuchanie i zastosowanie się do protestu społecznego wobec braku podejmowania działań w kierunku ochrony terenu doliny rzeki Ner. Taka współpraca z obywatelami oraz organizacjami społecznymi kształtuje i wzmacnia kulturę partycypacji społecznej

w zarządzaniu środowiskiem przyrodniczym. Partycypacja ta daje obywatelom poczucie sprawczości i wpływu na środowisko, niezbędne do sprzężonego efektu dbania przez jednostki społeczne o wspólne dobro. Drugim, równie ważnym skutkiem kształtowania się poczucia współodpowiedzialności za środowisko jest wpływ na jakość planownia przestrzennego przez same samorządy, a co za tym idzie, rozwój lokalnej społeczności.

Z zadowoleniem należy przyjąć, iż władze województwa łódzkiego są świadome zagrożeń dla środowiska naturalnego spowodowanych niszczącą działalnością człowieka i widzą potrzebę objęcia ochroną prawną dolinę Neru. W tomie I dokumentu 'Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego' oraz 'Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego w Łodzi, Łódzkie 2030+' wydanego jako Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. czytamy iż planuje się m.in.:

- IV.5.1.

ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej, w tym m.in.:

ochronę obszarów charakteryzujących się najwyższą bioróżnorodnością: oczek wodnych, rzek.

i ich dolin, ekosystemów bagienny-torfowiskowych, mokradłowych i leśnych oraz renaturyzację

zdegradowanych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych; utrzymanie i ochronę dziko występujących gatunków roślin i zwierząt, w tym rzadkich i zagrożonych wyginięciem oraz siedlisk przyrodniczych,

- IV.6. *Zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez:*

IV.6.1.

kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych (...); weryfikację istniejących obszarów chronionego krajobrazu (nieposiadających aktualnych aktów prawnych) w celu utworzenia 7 obszarów chronionego krajobrazu: Doliny Neru (...)

Przedmiotowy obszar jest wyjątkowym i ważnym dla mieszkanki i mieszkańców województwa miejscem, w którym ingerencja człowieka powinna być dalece ograniczona - rolę człowieka tutaj rozumiemy jako gościa w siedlisku zwierząt i roślin, nie zaś zarządcy. Widząc jednak potencjał tego obszaru, po uzyskaniu pozytywnej opinii środowiska naukowego, proponujemy zwiększyć korzyści płynące z tego potencjału zarówno dla społeczeństwa, jak i samego środowiska naturalnego w następujący sposób:

1/ w zakresie środowiska naturalnego - teren może być wykorzystany w programie ochrony i rekonstrukcji habitatu owadów, tzw zapylaczy we współpracy z oddziałem polskim Greenpeace.

Prawie 90% gatunków roślin okrytonasiennych do produkcji nasion wymaga mniejszego lub większego udziału zwierząt zapylających ich kwiaty, motyli, pszczoł, trzmieli itp. W grupie tej znajduje się także ¾ naszych roślin uprawnych, nie należą do niej tylko zboża i inne nieliczne uprawy wiatropylne. Warto tu zauważyć, że stabilność plonowania roślin zapylanych przez zwierzęta zawdzięczamy w dużej mierze różnorodnym gatunkom dzikim, które w niewielkim tylko stopniu możemy zastąpić hodowlanymi zapylaczami, takimi jak pszczoła miodna czy niektóre trzmielce. Zestawiając te dane z informacjami o globalnym „kryzysie zapyleń”, obserwowanym na całym świecie łatwo zrozumieć, że ponieważ zapylanie kwiatów jest kluczowym procesem ekologicznym, utrata dzikich zapylaczy negatywnie wpływa na nasze bezpieczeństwo żywnościowe oraz w krótkim czasie może zachwiać stabilnością naszych ekosystemów. Narodowe strategie ochrony zapylaczy przyjęto ostatnio w kilku krajach

Łódzkie Koło Partia Zieloni
Konstantynowskie Koło Partia Zieloni
lodz@partiazieloni.pl
konstantynow.lodzki@partiazieloni.pl

europiejskich; a deklarację uczestnictwa w zawiązanej niedawno koalicji na rzecz zapylaczy (Coalition of the Willing on Pollinators) podpisało już ponad 20 państw, w tym Dania, Irlandia, Kolumbia, Meksyk, Niemcy, Słowenia czy Wielka Brytania. Niestety, w gronie tym nie ma Polski.

Rozumiejąc wagę problemu, m.in to, że bez zapylaczy nie ma żywności dla świata, nasze województwo mogłoby stać się chlubnym wyjątkiem na mapie naszego kraju (źródło -artykuł dr hab. Marcina Zycha pracownika Ogrodu Botanicznego na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego)

2/w zakresie korzyści dla społeczeństwa - dolina Neru jest bardzo atrakcyjnym miejscem dla spacerowiczów, biegaczy i przyrodników amatorów. Są tu stanowiska ornitologiczne Uniwersytetu Łódzkiego i prowadzone są prace badawcze.

Wobec powyższego, wnosimy jak na wstępie.

Z poważaniem

